

a p[ro]p[ri]etatis s[ecundum] Aug[ustinum]. Unde Des-
 ter. 6. dicit in figura. Homo que
 rex honore cupit debet indui ves-
 tib[us] regis. et imponi equo qui de-
 sella regis est et accipere regium dy-
 adema sup[er] caput eius. Vestes ei
 regis nostri xpi sunt virtutes que
 etiam Philosoph[us] vocat habi-
 tus: equ[us] de sella regis fuit crux et
 dyadema regis caritas. Et ideo p[er]
 hec tria honorabiles nos faciem[us]
 apud deum et apud homines: viz.
 virtutib[us] penitentiā et caritate

¶ Capitulu[m] 19. ¶ Lectio. 206.

Imp[er]is aut[em] vsq[ue] in nouis-
 simu[m] sine misericordia iam super-
 uenit. p[re]sciebat ei et fu-
 tu[ra] eor[um]: q[ui]a ai ipsi re-
 u[er]si e[ss]ent et p[ro]m[iss]issent ut seduce-
 rent. et cum magna sollicitudine
 p[re]m[iss]issent illos cōsequebatur.
 illos adūs p[er]m[itt]ere. Adhuc em[er]it
 inter man[us] habentes ludum et de-
 plorantes ad monumēta mortu-
 or[um]. aliam sibi assumpserūt cogi-
 tationem inscientie. et quos roga-
 tes proiecerant: hos tamq[ue] fugiti-
 uos p[er]sequebantur. ¶ Postq[ue] au-
 tem cōmendauit dei sapientiam
 iuste omnia gubernātem a mira-
 bili exterminacōne primogenito-
 rum in egipto. In hoc ultimo ca-
 pitulo cōmendat eandem a terri-
 bili submersione egiptior[um] i ma-
 ri rubro. ¶ Et circa hoc duo facit
 Nam primo agit de terribili exter-
 minio in mari rubro. Secundo de
 multiplici patrocinio Hebreorū
 in deserto. Secunda pars ibi. Om-
 nis em[er]it creatuā. Et de istis duab[us]
 agit alternatim: nūc de patrocinio
 collato Hebreis: nunc de extermi-

nio illato egiptiis vsq[ue] ad finem
 libri. ¶ Et circa hoc duo fiūt. Nam
 primo agitur de peccatiū graui-
 matia. Secundo de pene eor[um] cō-
 uementi iusticia ibi. Ducebat em[er]it
 illos. ¶ Circa primū tria narrat.
 Primo quomodo iusti et impij
 a deo diuersimode puniebantur.
 Secundo quomodo malor[um] scele[ra]
 presentia et futura a deo nō absco-
 debantur. et Tercio p[er]sequit[ur] q[uo]d ra-
 tionabiliter submergi merebant[ur].
 Secunda ibi. P[re]sciebat enim.
 Tercia ibi. Quoniam cum ipsi. di-
 cit ergo primo sic. Impiis autem
 ac. quasi diceret. Hebrei rebelles
 et murmurantes contra dominū
 occisi sunt: pro parte per ignis in-
 cendium: sed non totaliter dese-
 uit in populū ignis ille: quia se-
 datus fuit per pontificis supplica-
 tis remediam. Sed certe impiis
 id est egiptiis p[er]sequētib[us] He-
 breos infra mare rubrum absq[ue] re-
 medio vsq[ue] in nouissimū sine mi-
 sericordia ira superuenit. Ira. vin-
 dicta iusta consumpti sunt: quia
 vsq[ue] ad mortē. vel vsq[ue] in nouissi-
 mū id est quēlibet: quia null[us] de
 illa submersione liberatus est. hec
 ira superuenit a deo tamq[ue] pond[us]
 quod sustinere nō possent. Ratiō
 aut[em] huius variē p[un]itionis ius-
 to[rum] et impio[rum] subiungitur: quia
 domin[us] p[re]sciebat q[uo]d ipsi Hebrei pe-
 nitent et se corrigerent. et ideo p[er]-
 citum est eis. P[re]sciebat autem
 q[uo]d egiptij p[er]durarent finaliter ob-
 stinati. et idē promittentibus cor-
 rectionem pepercit. et p[ro]nentes
 p[er]tinaciā extermiacōe finali p[er]-
 hit. et hoc ē q[uo]d d[icitur]. P[re]sciebat em[er]it

futura illoꝝ a scelera illoꝝ futura
 si pmissi fuissent. Deinde cum dicit
Quonia cum ipsi pmississent de da
 rat quomodo rationabiliter merue
 runt submergi ppter malicia que
 dupliciter patuit in exitu filioꝝ is
 rael de egipto. Na cum vidissent
 egiptij decimam plagam qua fue
 rat occisi primogeniti: ascendeꝛe
 a pmisserunt: qd filij israhel intra
 rent desertum ad sacrificandum
 deo suo: imo compellebant eos ex
 ire: sicut patet **Exodi. 33.** a tamen
 hoc no obstante statim displicu
 it eis qd eos pmississent recedere a
 tamq fugitivos psequerentur.
Hec ergo falsitas a inconstantia
 in proposito suo aggravat malicia
 eorum. Item qd ita receniter cum
 adhuc erat occupati circa luduꝝ
 a sepulturam suorum mortuoruꝝ
 redierunt ad exercendum malicia
 a iniuriam in hebreos a perse
 quendo volentes eos reuocare sa
 tis ostendit eorum maliciam in
 duatam fuisse a eos de bene actis
 non de culpis penitere. Et ideo eos
 submersione mirabili dignos ef
 se dicit. **Igitur** verum est qd deus
 presciuit eos finaliter fore malos
 quod ex hoc satis patuit: quoni
 am cum ipsi egiptij reuerſi esse ne
 ad cor: videlicet ad dei cognitione
 aliqualem qd pmississent licenti
 ando hebreos vt seducerent scili
 cet de egipto. vel vt seducerent
 id est seorsum ducerent egiptij he
 breos inter montes a mare rubru
 a cum magna sollicitudine remi
 sissent illos scilicet hebreos: con
 sequebatur illos actus peniten
 tie: ipsis scilicet egiptijs peniten

tibus de bono pte eos facto hebre
 is. **Itis** malis egiptijs de bono
 opere penitentibus similes sunt
 nonnulli religiosi mali: qui de sta
 tu professionis penitent: ad que
 perpetuo sunt obligati. **Contra**
 quos **Jeremie. xi.** dicitur. **Cogi**
 tau a non penituit me nec ausus
 fui. Et ecce qd fatue fecerunt egi
 ptij: adhuc inter manus luctu ha
 tentes id est materia luctus id e
 funera suoꝝ a deplorantes id est
 valde plorantes ad monumenta
 mortuorum: aliam sibi assumpse
 runt cogitationem inscientie id
 est per quam facti sunt insipien
 tes a fatui. a quos rogantes pro
 iecerant id est eiecerant de egi
 to. hos tamq fugitivos perseque
 bantur **Exodi. 13.** **Induravit** do
 minus cor pharaonis regis egi
 ptii a persecutus est filios israhel.
Circa illam clausulam. **In** novis
 simo ira dei superuenit. **Notandu**
 est: qd ira dei que nichil aliud est
 qd iusta dei vindicta fm **Aug.** de
 civ. dei li. 4. ca. 24. Quatuor habet
 conditiones ppter qs merito debet
 formidari. **Ira** em dei no declinat
 virium potestate: no debilitat te
 poris tarditate: in plures excitat
 vniuersalitate: nullatenus mitigatur
 sine humilitate. **Prima** g. conditio
 ire dei e: qd non declinatur virium
 potestate. **Ab** ira em hominis pe
 aliqs se fortassis abscondere l sub
 fugere vel resistere: si ira dei nec
 loco metit nec finit tpe: nec virtu
 te transcenditur. **Naum. 1. ca.** **Quis**
 stabit an facie indignationis eius
 a qs resistet ire furoris eius. **Et ps**
Quis nouit potestatem a pntiam dei

quasi diceret. nemo. **Probat** Boetius. de solacione metro. q. q. sapiens non habet timere iram cuiuscumque tyranni quantumcumque seuiat contra eum. Sapientis enim est facere iram ipsius inermem: quia si sapiens nichil timeat perdere quod tyrannus non potest auferre: nec aliquid potest ab eo recipere quod tyrannus potest ei conferre: red dicit iram tyranni totaliter impotentem et priuat eam totaliter armis suis. **Vnde** dicit sic. Quisquis composito sereno uo at. **Et infra.** Quid tantum miseris se uos tyrannos mirantur sine uiribus furentes. **Nec speres** aliquid nec pertimescas. **Exarmaueris** impotentis iram. **Aut quisquis** trepidus pauet vel optat. q. non sit stabilis sui que iuris. **Abiecit** clipeum locoque motus. **Nec tunc** qua ualeat tene hi catenam. **Quicumque** homo sic huius uite appetit immoderate honores et diuicias vel abhorret pusillaminiere ad uersitates fortune talis de suis passionibus et affectu omnibus facit catenam qua hac et illac per amorem vel iram alterius trahi possit. **Modo** si loquamur de deo non possumus eum facere sic impotentem: non appetendo quod potest conferre: nec pertimescendo quod potest inferre. **Nam** beatitudinem: quam potest conferre naturaliter omnes appetimus. et miseriam quam potest inferre naturaliter abhorremus. **Omnes enim** homines beati esse uolunt. idque unum ardentissimo amore appetunt. sicut docet **Aug. 17.** de trinitate ca. 14. et a libi dicit q. nullo modo possumus uelle miseri esse. **Ergo** non restat

nobis aliud nisi diuinam uoluntatem explere. ex quo naturaliter appetimus quod sine eo habere nequimus. **Secunda** conditio ire dei est: q. non debilitatur temporis tarditate. **Vnde** Valerius. libro 1. ca. 2. **Lento** enim gradu ad uindictam sui dei ira procedit et tarditate supplicij grauitate sui compensat **Eccl. 16.** **In** gente incredibili exardescet ira. **Fertur** de quadam ciuitate que bello lacessita misit ad quendam principem per succursu habendo et ut illi de ciuitate eius animu cicius idmarent: exponunt sibi fortitudine ciuitatis in muris et turribus et fossatis: quibus ille pro re sponso remisit. **Est** ne inquit uestra ciuitas superius cooptata: q. ira dei super ipsam descendere nequeat. **Quod** si est libeter remiaz et defendam uos. **Sim** autem contra iram dei propter peccata uestra pugnare non audeo. **In** quodam etiam patria in anglia que Northfolthia nominatur dicitur contigisse q. blada in estate pulcherrima creuerant. et ecce appropinquante tpe messium uenit quoddam genus muscarum in tanta multitudinem q. totum bladum intantum consumpserunt q. uix in quinque miliariorum spacio unum modium inueniret: homines de illa patria quosdam de illis muscis ceperunt et diligenter inspicientes quales eunt: q. nunquam prius oculos uiderant: inueniunt eas habere iras de pictas in alis suis: in una ala scribatur ira: in alia dei: ut manifestum est propter demerita propter uindictam diuinam fuisse. **Iuxta** illud **Iher. 2.** Seminauerunt triticum et messuerunt spinas: hereditate acceperunt et eis non proderit

Confundemini a fructibus vestris
 propter iram furoris domini. **T**er-
 cia conditio ire dei est: quod in plures
 excitat ob unius prauitatem. Nam
 propter unius persone maliciam flagel-
 lat deus aliquando unam magnam
 multitudinem. **E**xemplum **E**rodi. **z**i
Vbi dicitur: quod tota domus **A**bime-
 lech sterilis facta fuit propter demeri-
 tum **A**bimelech. et totius popul-
 us israel propter peccatum **A**chor pumi-
 tus fuit. **V**nde dicitur ibi. **N**on po-
 teris stare contra inimicos tuos: do-
 nec deleatur ex te qui contaminatus
 est hoc scelere dicit dominus ad **J**o-
 sue. **1**. **P**ropter quod legi-
 mus **P**hinees dixisse cuidam par-
 ti filiorum israel **J**osue. **22**. **V**os ho-
 die dominum dereliquistis et cras
 in uniuersum israel ira eius de-
 seuiet. **R**atione **A**chor filius **Z**are pre-
 terijt mandatum domini et super
 omnem populum israel ira eius in-
 cubuit. **D**ominus enim aliquando pu-
 nit unum hominem pro peccato alterius
 temporaliter sed eternaliter non. **Q**uarta
 conditio ire dei est: quod non
 mitigatur nisi per humilitatem. **N**atu-
 ra enim leonis est non irasci nisi le-
 datur. **P**rostratis enim hominibus
 parcere dicitur. **J**uxta illud poeti-
 cum. **P**arcere prostratis sit nobi-
 lis ira leonis. **E**odem modo christus
 non irascitur nisi lesus. **V**nde **p**sa-
62. **N**e irascaris domine satis. et ne
 ultra memineris iniquitatum nos-
 trarum. **V**nde nota: quod quantum
 cumque deum offendis si te humi-
 liaueris placabis eum. **2**. **P**ara-
12. **Q**uia humiliati sunt auersa est
 ira dei ab eis

Lectio ducesima septima.

Ducebat enim illos ad hunc
 finem digna necessitas. et
 horum quod acciderat commemo-
 ratione amittebant ut ea quod deerat
 tormentis replet punitio et populus
 quidem tunc mirabiliter transiret. **I**lli autem
 nouam mortem inuenirent. **P**ost
 quod declaratum est: quod egyptii perse-
 quentes filios israel utebantur con-
 tra eos vehementi malicia. **I**n ista
 parte ostendit consequenter: quod statim
 postea submersi fuerunt ex conueni-
 enti diuina iusticia. **E**t primo tan-
 gitur eorum pena. **S**ecundo ipsius
 pene finalis causa. ibi. **V**t ea que
 deerant. **E**t parte pene dicitur sic
 Ducebat enim illos scilicet egypti-
 os et persecutores filiorum israel ad
 hunc finem: scilicet ut perirent in
 id est exigentia culpe: que talem
 mortem meruit. **N**am omnium pla-
 garum precedentium que eis accide-
 rant obliuisci fuerunt ex eorum pertinaci
 malicia. **E**t ideo dicit. **E**t horum quod
 acciderant commemorationem a-
 mittebant. **C**ausa vero finalis tan-
 git in genere cum dicitur. **Q**ue de-
 erant tormentis replet punitio
 sed quod deerat plagis quod euaserant
 replet et perfecte consumaret puni-
 tio usque ad mortem. **S**ed in specie ip-
 sa causa finalis magis exprimitur
 qua scilicet egyptii submersi sunt
 in mari rubro. **C**uius submersio
 duplex est ratio. **V**na fuit: ut populus
 dei transiret magis mirabiliter. **A**-
 lia: ut egyptii inuisitata morte peri-
 rent miserabiliter. **P**ropterea enim
 magis miramur filios israel im-
 pune transisse: cedente illis ma-
 ri: quia etiam videmus egyptios

submersos fuisse: cum sup eos te-
 nuo remane. a hoc est quod dicitur
 Et populus quidem mirabilis tra-
 sisset id est per sicum in medio ma-
 ris. **I**lli autem regipch noua mor-
 tem inuenirent. **N**ec mors dicitur
 noua fuisse: non quia multi homi-
 nes ante submersi fuissent: sed pro-
 pter modum submergendi. quia nu-
 tu diuino recepit eos omnes ma-
 re: stans ab utraque parte sicut mu-
 rus. **E**t cum omnes submersi fuif-
 sent. a filij israel iam litora atti-
 gissent diuisit mare in alueus su-
 um. a omnes egyptios condulit.
Moraliter loquendo sic frequen-
 ter accidit quod illud quod est mate-
 ria promotionis in principio: est cau-
 sa confusionis in termino. **Q**uidam
 quandoque credunt homini in principio
 fauendo sibi a dādo sibi diuicias
 a honores: donec fuerit perfecte im-
 plicatus curis a sollicitudinibus
 a futebria seculari. a tunc quan-
 do credit se esse in optimo statu a
 apice sue dignitatis commouet per-
 turbationes a persecutiones deicie-
 do eum: ut in ps. dicitur. **D**eiecisti
 eos dum alleuarentur. **C**irca
 illam clausulam **D**ucebat enim il-
 los digna necessitas ad hunc finem
Notandum est quod quatuor modis
 communiter homines male ducuntur
 quidam enim abducuntur illecebro-
 sa sensualitate: quidam pericio-
 sa familiaritate: quidam temerita-
 te presumptuosa a quidam mali-
 ciosa seueritate. **P**rimo ducuntur
 quidam illecebrosa sensualitate.
Hij sunt qui non secundum rationem:
 sed secundum passionem viuunt: qui non
 quod honestum: sed quod est de-

lectabile in omnibus querat. Sic
 ductus est iuuenis ille rex que
 mulier irretiuit multis sermombus
 a blandicijs labiorum pertraxit
 illum a statim illa sequitur qua-
 si bos ductus ad victimam **P**ro u.
Narrat Fulgentius primo Mitro-
 logiarum quod cum Admetus rex Al-
 cestam duxerat in uxorem conti-
 git Admetum infirmari confu-
 git apollinem quomodo possit ab
 infirmitate curari: responsum est
 per apollinem quod curari non posset
 nisi aliquis de suis proximis pro eo
 moreretur uoluntarie. **Q**uo intellec-
 to Alcesta morte sponte subijt. a
 ad inferna descendit. **Q**uo cum her-
 cules uenisset: ut inde cerberum tra-
 heret: Alceste copatiens eam ab infe-
 fels libauit **M**oraliter mens humana
 a sensualitas ad inuicem copulant si-
 cut sponsus a sponsa: uir a uxor. uir
 infirmat quoniam cogitacionibus varijs a-
 gitat: clamat ad deum cum per Misere
 mei domine: quoniam infirmus sum sana me do-
 mine: quod sic orare debet quoniam mens infir-
 mat: ut optat hoc est deum sapienter consi-
 lio requere: respondit autem deus per scriptu-
 ras suas quod oportet ad hoc quod spiritus conse-
 quat salutem unum de proximis suis uo-
 luntaria morte subire: uel carne suam
 uoluntarijs penitentibus mortificare:
 quia nisi caro moriatur spiritus
 vitam gratie non habebit. **E**t hoc
 est quod dicitur ad Romanos 8.
Si secundum carnem uixeritis: moriemini.
Si autem facta carnis mortifica-
 ueritis: uiuetis. **C**aro mortificata
 per penitentiam rationaliter tandem
 descendit ad inferos quando in terra
 de qua nata est finaliter reuertetur: si per
 hercule uoluntate pro qua christum accipit

in resurrectione generali resuscita-
bitur a viro suo perpetuo coniugetur
Caro igitur in hac vita ductrix nostra
esse non debet ut secundum sensuales ille-
cebras ducamur: sed magis secundum
spiritum duci debeamus. Ad Gal.
4. Spiritum ambulate et desideria carnis
non perficietis. Et infra. Si spiritum du-
cimini: non sub lege vii carnalis con-
cupiscentie estis: quae lex carnis est
ad Romanos 7. Video aliam legem
in membris meis repugnantem le-
gi mentis mee. // Secundo sunt qui-
dam qui ducuntur perniciosa familia-
ritate. Perniciosa res est nimia faci-
litas cum personis viciosis. Et
ratio est: quia sicut dicit Hugo
de sancto victore libro suo de arra-
anime. Ea est vis amoris: ut te ta-
lem esse necesse sit quale sit illud
quod amas et cui per affectum con-
geris in ipsius similitudinem dilec-
tionis societate conformaris. Nec
mirum: cum secundum dyonysium 9. cap.
de diuinis nominibus. Amor habet
quandam vim excitatiuam: viti-
uam et transformatiuam: que non
dimittit amatores se ipsius esse.
sed amatores. Et a conditionibus
illius que amat potest homo ve-
rissime describi si tamen eius con-
ditiones cognoscat. Unde signa-
ter scribit Valerius ad Ruphimum
ethicum est. Cui des videtur quasi di-
ceret: quod homo videat cui dat bona
sua. Illud bene est ethicum: ad vir-
tutes morales pertinent sicut quodam
partem eius pertinent ad virtutem libe-
ralitatis: sed videat cui homo det
seipsum per amorem et familiarita-
tem seu amabilem communicati-
onem et hoc non est ethicum quasi

partem ethice: sed ethice est tota vir-
tus moralis. Istud ergo verbum est fili-
me iuuenibus imprimendum. Unde
quidam sener filium suum infor-
mans: ne familiaritatem cum vi-
cioso contraheret et meretrice dixit
Talem quemque fore qualem sibi ne-
dit amore. Sermo veridicus ait
ipse sit alter amicus. Quic dicit
alludens Aristoteles 9. Ethicorum.
ca. 11. qui dicit quod amicus est alter
ipse. Qui enim mores venerat: et
cuius amore appetit. Unde quidam
metrista. Quisquis amat improbum
reprobis se facit amicum. Se ne-
gat esse probum se facto damat
iniquum. Item Qui tangit picem tra-
git se turpi colore. Sic tibi sume
vicem qui flagras turpis amore.
Et consequenter explanat sener
quem vocat turpem et dicit sic. Tur-
pe tetra cutis nullum faciet notari.
Sed mens pollutis factis cupies
maculari. Et in fine alloquitur filium
sic concludit. Ergo caue filii turpatos
crimine vili. Ne tu consimili turpe-
ris sine simili. // Notandum: quod Aris-
totiles 9. Ethicorum soluit tres no-
tabiles questiones ad propositum per-
tinentes. Prima est ista. Pona-
quod aliquis acceptet ad amicitiam vi-
rum bonum qui postea mutatur et fit
malus. Questio est utrum amicitia
ad tale sit dissolueda. // Secunda
questio est ista. Dato quod sic utrum stati-
amicitia ad tale sit solueda vel
debet homo expectare. // Tercia
questio est utrum ad talem post dis-
solutionem amicitie se debent habe-
re alieius vel familiarius quam si nu-
quam fuisset amicus. // Ad primam
questionem respondet Aristoteles

Dicens dno **V**nūm est q̄ impoſſi-
 bile ē q̄ talis ametur a v̄tuoſo cui-
 uſ malicia ē manifeſta v̄tuoſo :
 quia ſolū bonum honeſtuſ ama-
 tur a v̄tuoſo. **S**ecūdo dicit q̄ vir
 honeſt⁹ nō d̄z amare talem: ſ; om-
 nino debet diſſoluere amicitia ad
 talem. a ratio ē: quia nō eſt poſſi-
 bile q̄ diu ſeruet amicitia ad ta-
 lem niſi cauſet aliq̄ ſimilitudo ma-
 licie. **A**d ſecundā queſtionem
 diſtinguit: quia talis qui factus
 ē malus: vel ē omnino iſanabilis
 ſc̄z q̄ nō poteſt reduci ad ſtatuſ
 v̄tutis. vel nō. **S**i nō: ſic nō debet
 ſtatim diſmittere amicii ſiū: ſ; au-
 pillari ad hoc q̄ recuperet bonos mo-
 res. a multo magis debet amicus
 eū ad hoc iuuare q̄ ad recuperan-
 dū diuicias vel pecuniā: q̄nto vir-
 tus ē maior bonū q̄ ſubſtātia tē-
 poralis. **S**i vero ſit omnino iſanabi-
 lis. ſicut ſunt muſterati dierū ma-
 loꝝ: ſtatim debet amicitia ad euz
 diſſolui. **N**ec ē inconueniens hoc
 facere: quia nō erat amicus huic
 vel tali ſc̄z vicioſo ſ; v̄tuoſo. **E**t
 ideo dicit **A**reſto. in eodē ca. q̄ illi
 qui ſimulant ſe v̄tuoſos a amici-
 ciā contrahūt cū v̄tuoſis. a tū
 ſunt latentē mali. ſunt magis cri-
 minādi q̄ illi qui corūpūnt num-
 miſmata: q̄nto nobilioꝝ eſt v̄tus
 q̄ pecunia. **V**nde qui ſimulant v̄-
 tutes: malignioꝝ ſunt q̄ qui ſin-
 gūt falſā monetam. **A**d terciā
 queſtionē reſpond̄: quia a ſic diſ-
 ſolutio amicitie p̄pter minoꝝ bo-
 nitatem in amico. a p̄pter habun-
 dātem maliciā. **S**i ſecūdo mō nich-
 il debet homo familiariter exhibe-
 re tali magis q̄ cuiuſq̄ extraneo

imo rationabile ē: q̄ min⁹: p̄ q̄n-
 to euz decepit a verecūdiam fecit
Verecūdum em̄ eſt v̄tuoſo ami-
 cum fuiſſe vicioſo. **S**i primo mō:
 fiat amicitie diſſolutio. ſicut con-
 gite de duob⁹ quoz vn⁹ ſtat in ḡ-
 du remiſſo v̄tutis a alius p̄ficiet i-
 gradum itenſum. tunc em̄ nō eſt
 poſſibile q̄ p̄ficiens ſeruet amici-
 ciā ad nō proficiētem ſm **A**reſ-
 quia nō de eiſdem gaudent a tri-
 ſtatur: quōd eſt p̄prium amicoꝝ
Tunc in tali caſu homo debet ſe ex-
 hibere magis tenuolum p̄pter p̄-
 teritam amicitia q̄ ſi numq̄ fuiſ-
 ſent amici **I**lli vero q̄ iſanabiles
 omnino ſūt: abiciendi ſūt omnino
 a cōiocatione v̄tuoſoz quātūz poſ-
 ſibile eſt. **N**ec curandū ē: ſi hō eis
 diſpliceat: vel offendat: cū v̄tuo-
 ſo ſemp d̄z eſſe p̄prium diſplicere
 peſſimis. ſicut d̄t **B**oet⁹. i. de oſo.
pſa. 3. **H**oc ē em̄ ſecundū qd̄ eſt
 v̄tuoſo maxie cauendū a vitan-
 dū taz p̄pter oſiam q̄ p̄pter famā
 p̄niciōſa familiaritas ad p̄ſonas
 corruptas vel ſectas. p̄pter quaz
 multi innoctes i p̄n capio corrup-
 ti a abominabiles facti ſūt i bre-
 ui: ducti a abducti p̄mo a veritate
 oſcie a tandem a ſermitate fame
 fue: quoz q̄libet dicere poteſt illd̄
Iheremie. 38. **S**eduxerunt a p̄re-
 ualuerunt aduerſuz me viri paci-
 fici qui dimerſerunt in ceno a in
 lubrico pedes tuos a reſſerunt a
 te. **D**e hac materia: videlicet de vi-
 tanta ſocietate mala: que ducit
 hominem i vitam vicioſam. **L**o-
 quitur **S**eneca ad **L**uallum ep̄i-
 tola decimoctaua ſm integros li-
 broſ. **S**ivis inq̄t h̄re peguaſoꝝ

aias iocundas comitem cuius se-
 ua: habebit tibi auaricia quod diu a-
 uaro sordidusq; diuigeris: habebit
 timor quod diu supbo conuersaberis
 numquam seueritatem in tortoris contuler-
 nijs pones: incedent libidines ad
 ulcerorum sodalicia. si uelis uicis ce-
 dere longe a uiciorum exemplis sece-
 deduz est Ad meliores transi. **De**
Seneca. De tali g corruptore a per-
 uerso ductore dicit **Prou. 16** Vir im-
 quus laedat amicum suum a ducit eum
 per uiam non bonam. **Tercio** quidam
 ducuntur presumptuosa temeritate
 quales sunt plerique incepti adhuc
 qui proprio sensui nimis adherent:
 quia ut dicit **Vegetius** de re militari
 libro 7. Imperita rusticitas plura
 permittit a credit se scire quod nescit a
 ideo propter inexperiencem passio in-
 uentus est presumptio **Timiditas**
 uero senectutis. sicut dicit **Aristo-
 tiles** 12. **Rhetorice.** Et de talibus boni
 uerificat illud **Matth. 14.** Ceci sunt
 a duces cecorum etc. **Quarto** quidam
 ducuntur maliciosa seueritate. hijs
 sunt potentes a nobiles qui latera
 sua stipant maliciosis consiliato-
 ribus: quorum instigationibus ad
 iniurias varias agitantur: nunc
 ad pauperum deceptiones a dep-
 dationes: nunc ad iniustas perqui-
 sitiones: nunc ad iniquas seditiones
 per quas res publica dissipatur. a
 pars civilis turbatur a quod peius
 est ecclesia dei pedibus conculcat
Et uerificatur illud **ysaie. 4. ca.** pro-
 pterea ductus est populus meus cap-
 tiuus: quia non habuit scientiam a
 nobiles eius interierunt fame a
 multitudo eius siti exaruit. a est pro-
 ptercia tunc de culpa preterita quod de

uisione futura **lectio. 20. 2.**
Omnis enim creatura ab i-
 nicio ad suum genus refi-
 gurabatur deseruiens tu-
 is preceptis ut pueri tui custodi-
 rentur illesi. Nam nubes eorum
 castra obumbrabat. a ex aqua
 que ante erat terra apparuit ar-
 ida a in mari rubro uia sine impe-
 dimento a campus germinans de
 profundo nimio: per quem omnis
 natio transiuit: que regebatur ma-
 nu tua uidentes tua mirabilia a
 monstra. **Adum** est superius de
 exterminio egyptiorum mirabili in
 mari rubro. **Dic** agitur cosequenter
 de fauorabili patrocinio collato
 hebreis in recedendo de egypto. **Et**
 circa hoc duo facit. **Primo**
 commemoratur diuina gubernatio
Secundo narratur hebreorum exul-
 tatio ibi. **Tamquam** enim equi. **Cir-
 ca** primum duo facit. **Nam** primo of-
 tendit in generali qualiter omnis
 creatura famulabatur diuine vo-
 luntati ad hebreorum liberaconem
Secundo hoc ipsum manifestat in spe-
 ciali per particularem deductionem ibi
Nam nubes. **Circa** primum scilicet
 dicitur: quod sicut omnis creatura libera-
 dei uoluntate perducta est de nichilo
 ita omnis creatura diuine uolunta-
 ti suam operationem uel exercendo
 uel suspendendo per tempore famula-
 batur. a ideo cum deus uoluerit i-
 solem a lunam retrahit a motibus
 eis sistit. a cum uoluerit mundum
 illuminat a motum continuat. si-
 cut miraculose factum fuit tempo-
 re passionis christi quo ad subtrae-
 tionem. a etiam tempore **Iosue**
 quo ad stationem a cetera. **Et**

sic est de omni alia creatura. a hoc
 est qd dicit. **Omnis** em creatura
 ab suu gen^o refigurabat reflecte
 do se ad suu gen^o quod de^o e. a re
 formabat illi^o volutati. Sicut em
 docet **Aristo.** 4. metha. ca. de gne
Gen^o vno mo dicit illud a q mul
 titudo aliq sicut a pmo generante
 pducit a fm illu modu loqndi de
 us pt dici oim reru gen^o **Apocal.**
22. Ego su radix a gen^o omnium
Ad hoc gen^o omnis creatura refi
 guratur reuertendo cōformat. de
 uies tuis pceptis. **Ad hoc em ois**
creatura cōdita e: vt cōditori suo
 p oia obediat. **Et multipliciter** fi
 gurabat p benigna; gubernatio
 nem **Hebreoy.** **Et id subdit.** Vt
 pueri tui viz **famulantes tibi He**
brei: puer em dicit famul^o: custo
 ditur illesi. s. in egipto: i mari ru
 bro a in deserto. **Hac autē obiam**
creature ad deū ad solatiū Hebre
oy in spēali declarat dupliciē viz
 in columpna nubis q eos pterit
 p diēne calore solis comburentē
 a in excessu maris rubri quo dedit
 eis viā sicā in q sine impedimen
 to gradentur. **Vñ dicit sic.** Nā nu
 bes illoz castra obūbrabat que
 tria eis fecit **Nā diuidebat inē eos**
 a hostes. cōpescuit solis ardores a
 lucebat p noctes. **Itē quātum ad**
excessu maris dicit sic **Et ex aqua**
q ante erat. supple in loco suo. ter
ra apparuit arida. a i mari rubro
via sine impedimento a campūs
germinās de pfundo nimio. a loc^o
spaciosus a ita securus a amenus
p itine ac si fuisset camp^o germi
nās. Per que campū siue locum
ad modū campi se habētis. omis

fiatio **Heb: eoy** trāsiuit que ege
 bat manu tua a potestate: viden
 tes tua mirabilia quo ad trāsiu;
 eius sicco pede p mediū rubri ma
 ris: a mōstra quo ad submersio
 nē **Egiptioy** in illo **¶ Circa illam**
clausulam. Ad gen^o suū refigura
 batur. **Moraliter gen^o nostrū cō**
siderare debem^o quadrupliciē: ex p
 te patris: ex pte matris: ex pte g
 manoy a ex pte filioy. **Pater est**
deus: mater e terra: gmani sunt ā
geli: filij sūt opa. **Seruem^o igit in**
nobis ratione patris nobilitatē
racōe mris humilitatem: racōne
fratū stabilitatē: racōne filioy o
perū vtilitatē. **Primo g au; sum^o**
de gne ipsi^o dei oportet q sim^o no
biles: nō degnes **Act. 6. Fecit ex v**
no omne gen^o hominū. Et infra.
¶ Igit cum sum^o gen^o dei nō dēmus
estimare auro ā argēto: ā lapidi
sculpture artis a cogitationis ho
minis diuinū eē simile **Nobilitas**
autē ista nō est nisi bonitas mora
lis. Vñ ois vtiōsus est nobilis a
generosus a ois viciōsus dgener
est a ignobilis. Et id cōtra vicio
fos gloriātes de sua generositate
carnali rationabiliter iuehit **Bo**
eti^o 3. de solacōne **Metro. 6. p**
bans hominē viciōsū eē: ignobi
lem a hominē virtuōsū nobilem.
Et dicit sic. Oē gen^o hoim in tris
simili surgit ab ortu. Vñ em rex
oim pater e qui cūcta ministrat.
¶ Ille dedit pheto radios a cornua
lune Ille dedit homies terris a si
deā celo. Dic mbris claudit aios
telia sede petitos. Sed moiles si
bi cunctos e dicit nobile germen
¶ Quid gen^o a pauos strepitusq
si p mordia

si primordia vestra. **A**uctores quoque
 deus spectatis nullus degener extat
Nisi vicijis peiora vultis deserat or-
 tum. **I**n hoc metro quinto **B**oetius
 dicit primo quod homines siue diuites
 siue pauperes similem habent ortum
 quia anima de deo corpus autem de
 terra. **S**ecundo quod deus est pater omnium
 rerum tam hominum quam aliorum. **T**er-
 cio dicit quod iste pater est valde no-
 bilis: quia omnia produxit et omnia
 ministrat tam in celo quam in terra.
 Dedit enim et phetis radios et cornu
 a lune. **Q**uarto dicit quod fatuum est ge-
 nitum et paucos ad iactantiam recitare.
Quinto quod omnibus virtuosus est nobi-
 lis: sed ille degener efficit qui de-
 ferens deum implicat se vicijis. **Q**uic-
 cordat **S**eneca quod ca. 8. laus scie.
Recogitantes igitur genus nostrum
 ex parte patris similes in moribus
 ut non mentiamur cum dicitur **P**ater
 noster et c. **M**atth. 6. ca. sed ut de
 nobis possit veraciter dici illud. 2
Petri. 2. **V**os autem estis genus
 electum: regale sacerdotium: gens sancta
 et populum acquisitionis et c. **S**ecun-
 do intelligentes genus nostrum ex
 parte matris: seruemus humilitatem.
Terra enim est mater nostra. **S**icut
 terra est infimum et vltimum elementum
Narrat **V**alerius libro 1. cap. 7. de
Iunio bruto quod cum a rege **T**arqui-
 no auunculo suo omnem nobilitatis
 indolem videret extirpari: interque
 ceteros fratres suum qui vegetioris
 ingenij erat interfectum animadu-
 teret obtuli se esse cordis simulant
 etque fallacia maximas virtutes tex-
 it. **P**rofectus etiam delphos cum **T**ar-
 qui filijs quos is ad appollinem
 phitium muneribus sacrificijsque ho-

norandum miserat. autem de no-
 mine domi causa cauto baculo idu-
 sum intulit: quia timebat ne sibi
 celeste nomen apta liberalitate omni-
 no tutum non esset. **P**eractis deinde
 mandatis patris appollinem iuue-
 nes consuluerunt quisnam ex ipsis co-
 me regnatus videretur. **A**t is pe-
 ties eum summa via vrbis nostrae
 potestatem futuram. **R**udit qui
 ante omnes osculum matri dedis-
 set. **T**unc brutus prius atque casu pro-
 lapsus de industria se subiecit. **E**-
 ramque communem omnium matrem
 existimans osculatus est. **Q**uod et va-
 freum telluri impulsus osculum vrbis
 libertate. **B**ruto primum in phastis
 locum tribuit. **E**t illo modo moraliter
 quicumque ad regnum aspirat celeste
 necesse habet se in presenti humiliter
 tenere simplices se simulare et esse:
 terram matrem per mortis recordatio-
 nem osculari ut sciat quilibet cuius
 generis sit ex parte matris: quia non
 est celestis sed terrenus. et dicat il-
 lud **S**ap. 1. **S**us quidem et ego mor-
 talis homo et ex genere trem illius qui
 primo factus est. **T**ercio rememo-
 rantes genus nostrum ex parte fratrum
 qui sunt angeli seruemus stabilitatem
 in bono. **D**icit enim natura huma-
 na gemina angelorum. **V**nde cum **T**ho-
 bias a raphaelle vellet genus inqui-
 rere: respondit. **G**enus queris mer-
 cenarij: an ipsum mercenarium qui cum
 filio tuo eat. **S**ed ne forte sollici-
 tum te reddam. **E**go sum azarias
 magni **A**namie filius. **T**hobias
 respondit. **E**x magno genere es
 tu. **T**hobie. 4. **V**erum dixit ange-
 lus secundum nominis interpretationem
Azarias namque interpretatur adiutor.

affinitas gloria dei. Erāt em̄ aditi-
tor glorie dei. **Quādo** ḡ recogita⁹
angelos fratres n̄ros germanos
esse in tanta gloria et nos ad eos
nō posse p̄tigere nisi fratrib⁹ nos-
tris assimilēmur. conari debem⁹
totis viribus n̄ris n̄ros ipsos fra-
tres n̄ros imitari signū fraterni-
tatis istius **Raphael** qui a azari-
as: quem **Thobias** vicissim fra-
trem vocat **Thobie. 6.** Obsecro te
Azaria frater. **Et Thobie. 9.** Frat-
peto te vt auscultes verba mea a
angelus ad eū **Thob. 11.** **Thobia**
frater scis quēadmodū reliquisti
patrem tuū ac. **Sunt** ḡ taz homo
q̄ angelus de p̄ntela diuina: sed
certe homo multiplici⁹ cum sit tri-
plex cognatio sciz legalis p̄ adop-
tionē. sp̄ialis p̄ sacramēti suscep-
tionē a carnalis p̄ carnis ppagati-
onē. **Angeli** tantū attinēt deo fm̄
cognacōem legalez: qua p̄ grām
sunt adoptati. **Homo** at̄ attinet
deo triplici cognacōne. **Legalis** qz
ē filius dei adoptiu⁹. **2. Thimo. 1.**
Predestinauit nos in adopcōem fi-
lioz dei. **Eciam** ē filius dei sp̄ialis
q̄a p̄ baptismū nos regenerauit
Ioh. p̄mo dedit eis p̄tatem filios
dei fieri. a etiam carnalis frater:
quia de n̄ra progeie naturam as-
sumpsit **Ad Hebreos p̄mo.** **Nūsq̄**
angelos apprehendit: s̄ semen **A-**
brahe a ideo possum⁹ dicere ange-
lo illud **2 Machateoz 1.** **Noli** pu-
tare gen⁹ n̄m a deo derelictuz eē
Quarto recordātes genū nos-
tram ex pte filioz seruemus i mo-
rib⁹ vtilitatem. **Filij** enim n̄ri ope-
ra n̄ra sunt **Ecci. 11.** **Ante** mortem:
nē laudas hominem: quoniam i

filij suis agnoscitur v̄ie id est fm̄
operib⁹ p̄fectis fm̄ glosam ibidē.
Apocalipsis. 28. **Judicatum** ē de
singulis fm̄ opera eoz. **Et Apoca-**
lipis. 19. **Opera** enim illoz sequū-
tur illos. **In** istis ergo filijs serue-
mus vtilitatem: vt sint nobis me-
ritoz ad gloriā a non ad penam
quod ē quando opus nostrum p̄-
ducitur a gratia diuina a libero
arbitrio. **Quādo** vero p̄ducitur a
dyabolo carne vel mūdo a libero
arbitrio ē quasi spurū gen⁹. **Et**
nō potest consequi hereditatez ce-
lestem. a ideo p̄hibetur pontifici
legis veteris sub figura **Leuitici.**
7. q. non cōmiscat stiepem gene-
ris sui vulgo gētis sue: quia ego
domin⁹ qui sanctifico eum. ac.

Lectio ducentesimanona.

Quāq̄ em̄ equi depaueēt
escam a tamq̄ agni epul-
taueūt magnificātes te
domine: q̄a liberaisti illos. **Memo-**
res enim adhuc erant que in ico-
latu eoz facta fuerāt. quēadmo-
dum p̄ nacōne aīalium p̄duxit ē-
ra muscas. a p̄ piscib⁹ eructauit
fluui⁹ multitudinem ranarū. **No-**
uissime autē viderūt nouā creatu-
rā aīū: cū abducti ocupia postu-
laueūt escas epulacōnis. **In** al-
locucōne em̄ desiderioz descendit
illis de mari ortigometra. **Post-**
q̄ actū ē de mirabili hebreoz gu-
bnaōe tā in mari rubro q̄ in des-
erto. **In** ista pte agit de ienarrabili
erultacōe eozūde: in vtroq̄ loco
Et circa hoc duo fiūt. **Nā** p̄mo oū-
dit quō letabant de delicioso vi-
uio cuiusdā noui cibi a hoc i loco
deserti. ibi. **Novissime** at̄. **Circa**

primū duo facit. **Nā** primò describitur eorum exultatio p̄ trāitu maris rubri. **Secundo** ex aggregatur eorum diuinitio ex hijs que viderāt in terra egypti ibi. **Memores enim adhuc.** Describitur aut̄ eorum exultatio a gaudiū sub figura duplici: equorum a agnorum. Equi enim depascētes bona pasua a agni in inuentute tenera lasciuie a leticie multū vacant. **Conueniēs** em̄ nūtrimentum a etas tenera inuentutis tam in hominib⁹ q̄ in bestijs causare solet leticiā. **Et** ideo dicitur de **Hebreis.** Tamq̄ enim equi depauerūt. v̄ sic exultauerūt sicut equi depascentes bonam escam. **Sic** ei dicitur de homine exultante a lasciuie: prebenda sua pungit euz tamq̄ agni exultauerunt qui per corporis gesticulacōnem leticiam cordis ostendūt. **Eodem** modo loquēdi vsus est **Psalmista** describens leticiā filiorū israhel post trāsitum maris rubri. **Mare** vidit a fugit aē. a sequitur **Montes** exultauerunt vt arietes a colles sicut agni ouium. **Saltem** mod⁹ loquēdi vtriusq̄ scilicet tam p̄phete in psalmo q̄ sapientis in isto loco cōcordat. **Exultauerūt** igitur magnificantes te domine id ē te magnificum collaudātes **Exo. 14.** **Cantem⁹** domino: gloriose enim magnificatus est: qui liberasti illos tã de pharaonis potestate q̄ de via maris rubri. **Depauerunt** id ē audacter a sine pauore se habuerūt sicut equi? **Job. 39.** **Exultat** audacter a in occursum p̄git armatus contempnit pauorem: nec cedit gladio. **Cōsequēter** narratur gau-

diūm eorum de trāstitū in als rubri. **Recordabātur** enim tunc tēporis cum viderēt eis cedere aquas maris rubri quomodo aque contra egyptios p̄ugnauerunt a quasi cōtra naturā aquarum illarū egyptios affluerunt: prebentes eis ranas pro piscib⁹. **Terra** etiam exhibebat eis muscas pro vtilibus animalibus. **Et** illa cōcordatio multum augmētabat leticiam **Hebreorum** quādo perpendebāt terram a aquā inimicis eorum resistere a cōueniso eis tam benigne fauere. **Et** hoc est quod dicit. **Memores enim adhuc erāt** que in incolatu eorum dū adhuc accole egypti fuerūt q̄ facta fuerant quēadmodū p̄ natione vtiliū animalū produxit terra muscas **Exo. 8.** **Venerunt** musce grūissime in omni domo pharaonis. a pro piscib⁹. **in loco** piscium eructauit fluuī⁹ in litore multitudine ranarū **Exo. 8.** **Ascēderunt** rane a operuerūt terrā egypti. **¶** **Circa** illam dausulaz. **Quēadmodū** pro nacōe animalū produxit terra muscas aē. **Notandū** est q̄ mōltē i p̄mītia ecclia fuerūt p̄sone solide p̄ vite scītatem. **Vñ** erāt q̄si fortia animalia **Apoca. 6.** **Animalia** requiē nō habētia die ac nocte dicētia **Sūs Sūs Sūs** domin⁹ deus omnipotens. sed heu modicis temporib⁹ loco fructuoso a animalū successerunt musce volantes p̄ supbiā: sedātes p̄ luxuriā mordentes p̄ iracūdiā: mūgīetes p̄ auariciā **Sapientie** decōserto. **Illos** autem muscarum a locustarum occiderunt morsus a nō est inuenta sanitas anime eorum

210

F. 8.

Eodem modo in sancta religione patres primitivi fuerunt quasi boues propter maturitatem solide conuersationis: propter mugitum sonore predicationis et propter fissam ungulam recte discretionis: ac propter conuulsa debite plationis. Sed iam loco bouum successerunt musce volantes per discursus et euagationem: sedantes per vilem et scandalosam conuersationem: mordentes per malitiosas detractiones et mugientes per suspiciosas impactiones. Consimiliter quo ad scolam. Primo per pisces fuit modus rane. Fuerunt enim antiquitus studentes rimantes et scrutantes tam philosophie quam theologie profunda fluuiorum more piscium perscrutantes **Job. 12.** Volantia celi indicabant et narrabant ea pisces maris. Distinguit enim magister Rodolphus Behuacensis tria genera clericorum sic narrat Gerdus Cabrensis in prologo primi speculi ecclesie. Sunt enim quidam sup seminati: quidam pannosi: quidam passati et massati. Primi propter missio grammatice fundamento sup edificant varias facultates sup ficiales non existentes: statimque imaturi et imperfecti ad magistrum festinantes: quibus illud plurimum congrue adaptat. Summo solo sparsa femina se longe celerius effundunt et mutata spicas herbule in manibus aristis ante messis tempus flavescent et simulatis omnino vacue fructibus emarcescunt. Secundi de singulis scientiis aliquid habent ubique peregrini nusquam mansuri: qui cum nichil existant omnia se esse videtur. Tercij sunt pauperes: qui

litterature solidum fundamentum ceterarumque facultatum edificium construunt interdum inconvulsus. Nec ille. Et tales fuerunt antiquitus pisces et studentes. Iam vero loco piscium surgunt rane garrulantes: saltantes in luto morantes et aquam turbantes. Garrulantes per excessivam loquacitatem: saltantes per nimiam expeditionis velocitatem: quia nec plane nec continue: nec ordinate addiscunt: sed antequam sciunt partes saliant ad artes. et inde de libro ad librum se mouentes: que vtilia et difficilia sunt transiliunt: que puerilia sunt secum ferunt. et scolasticos gradus attingunt. In luto etiam morantur per carnis desideria et aquam id est scientiam turbant per improprietas misteria. Consequenter ponitur in littera quomodo filij israel letabantur in deserto pro delizioso conuiuio cuiusdam noui cibi: quando videlicet ipsis desiderantibus vesca carnis dominus dedit eis coturnices. sicut expositum fuit superius capitulo decimo sexto. Unde dicit sic. Nouissime autem viderunt nouam creaturam auum: non de nouo creatam: sed tunc de nouo eis adductam. Dicit ergo nouissime: ut distinguatur triplex tempus videlicet tempus more in egipto: tempus exitus de eadem et tempus progressus in desertum. Et tunc in hoc nouissimo tempore datum fuit eis conuiuium istud. Alioquin apparet falsum quod scilicet dicitur hic nouissime: quia ipsi filij israel tardius habuerunt coturnices quam manna

Erodi. 16. Vespere comedetis carnes et mane satiabimini panibus. Sequitur **C**um ducti cupiditate postulauerunt escas epulationis et escas delectabiles carum quibus usi fuerant in egipto: quorum desiderio deus satisfecit. In allocutione desiderioque secundum desiderium eorum quod est quodam allocutio apud deum: descendit illis de mari origometra et ceterum de quo supra capi. 6. in principio dictum est. **L**atio ducet testimonium

Et veritates peccatoribus superueniebant non sine illis que ante facta fuerunt argumentis per vim fluvium. Iuste enim patiebatur secundum suas nequicias. Etenim detestabilior est inhospitalitatem instituerunt. Alii quidem ignotos non recipiebant aduenas. Alii autem bonos hospites in seruitutem accipiebant et non solum hoc sed et alius erat respectus illorum: quoniam inuicem recipiebant extraneos. Qui autem cum leticia receperunt hos qui eisdem usi erant institutis seuerissimis afflixerunt doloribus. Percussi sunt autem cecitate sicut illi in foribus iustitiae subitaneis cooperiti essent tenebris: unusquisque ostium sui transitum querebat et ceterum. **E**narrato proximo factum hebreis et designata eorum leticia et exultatione redit auctor ad explicandum de exterminio facto egyptiis: ac eorum malicia et preuacatione. Et circa hoc tria facit. Nam primo ponit eorum penam. Secundo explicat pene iustam causam ibi. Iuste enim et tertio ponitur pena eorum nota vel noua ibi. Percussi

sunt. **C**irca primum dicit. Et veritates id est punitiones superueniunt peccatoribus. scilicet egyptiis per vim fluminum in mari rubro: non sine illis argumentis id est miris signis vel argumentationibus: quae precesserunt in egipto ad eorum correctionem. Consequenter explicata pena subditur culpa quae fuit pene iusta causa. et dicit sic. Iuste enim patiebatur illas veritates siue punitiones secundum suas nequicias. Fuit autem haec nequicia specialiter contra pietatem hospitalitatem: contra quam quadrupliciter peccauerunt. Quidam hebreos in terra egypti non receperunt: Alii vero ipsos receperunt sed cum mala voluntate. Alii vero ipsos receperunt: sed postea receptos seruitute et alijs doloribus afflixerunt. Alii autem non solum ipsos non receperunt: imo recipientes seuerissimis doloribus cruciauerunt. dicitur igitur sic. Bene dictum est quod iuste puniebantur. etenim detestabilior est instituerunt inhospitalitatem ipsi egypti: quia inhospitales et crudeles erant miris. Quod patet sub differentia quadruplici. Nam alii quidem ignotos non recipiebant aduenas qui totaliter erant inhumani. Alii vero ipsos receperunt: sed bonos hospites in seruitutem accipiebant: in luto et latere ipsos seruire cogentes. **E**rodi primo. Tertio: non solum hoc fecerunt: sed amarissime ipsos cruciauerunt: quia et alius erat respectus illorum id est intentio ipsorum: quia non solum fecerunt illiberabiliter et inhumane in hoc quod receperunt bonos

hospites seruitute: sed etiam in
 hoc q̄ malam habuerunt ad eos
 voluntatem propter hoc solum:
 q̄ fuerunt extranei. a ideo dicit
Quoniam inuiti recipiebant ex-
traneos // Quarto hoc fuit in eis
 pessimū: q̄ si erant aliqui: qui cū
 leticia receperunt peregrinos natu-
 rali compassione. **Illi** tamen qui
 nō receperunt: tales grauissimis
 doloribus affligerunt. **Et** ideo sub-
 dit. **Qui autem cum leticia rece-**
perunt hebreos a alios peregrinos.
hos scilicet recipientes: qui a eū-
 dem institutis vsi erant scilicet pp-
 ter deum recipiendo extraneos se-
 uissimis affligerunt doloribus &
 ē sensus: q̄ illi qui statuerunt nō
 recipiendos hospites esse: illi hos q̄
 receperunt acriter punierunt. **Cō-**
sequenter ponitur conueniens a
 p̄portio nata pena istorum. Sicut
 enim **Zodomite** inhospitabiles
 āgelos i forma humana a **Loth**
 receptos in hospicio ignominio-
 se tractasse volebant. a ideo meri-
 to puniti sunt cecitate a tenebris
Ira isti egyptij non hospitaliter
 tractantes hebreos palpabilib⁹
 tenebris per triduum puniti fue-
 runt. sicut supra dictum est capi-
 tulo decimosep̄tio. **Et** hoc ē quod
 dicit. **Percussi autem sunt egip-**
tij: videlicet cecitate a tenebris
Exodi decimo Sicut a illi id ē **Zo-**
domite: quos in detestationem ne-
 phandissimi vicij a abhominabi-
 bilis nominare nō curat. Sicut nec
 dñs de diuine epuloē eiu⁹ de noie
 subtrahendo. solū lazari recitare dig-
 nabat luce. 11. in forib⁹ iusti scilicet
Loth cū subitaneis essent coopti

tenebris. **Genesis** decimonono.
Vnusquisq̄ transitu hospicij su-
 querebat sc̄ introitu ostij ipsius
Loth nec iuenire poterant **Gene-**
sis decimonono. **Percussi** sunt ce-
 citate a mimino vsq̄ ad maximū
 ita vt ostium inuenire non pos-
 sent. **Circa** opus hospitalita-
 tis ē notandum: q̄ hospitalitas
 grata deo quatuor debet habere
 condiciones: scilicet hilaritatem
 sine murmuracione: securitatem
 sine turbacione. saturitatem sine
 diminutione a pietatem sine ne-
 gociatione. **Primo** igitur debet
 hospitalitas habere hilaritatem
 sine murmuracione **Petri** quat-
 to. **Hospitales** inuicem sine mur-
 muracione. **Dilarem** enim se ostē-
 deret miles si rex ad suum maneri-
 um id ē hospicium de dimare dig-
 naretur. **Sed** rex noster xp̄us to-
 ciens hospicio nostro recipitur
 quociēs qualisumq̄ in eius no-
 mine receptatur. **Vnde** dicit **Ma-**
thei. 24. **Hospes** eram a non col-
 legistis me. a ideo cum magna
 hilaritate recipiendi sunt hospi-
 tes **Exemplo** **Abrahe** **Genesis** de-
 cimo octauo. **Qui** cū vidisset tres
 viros occurrit eis a adorauit i ter-
 ra. **Consimiliter** **Loth** **Genesis**
 septimo. **Et** apostoli **Luce** ultimo
 coegerūt xp̄m manere cū eis. vbi
 dicit **Glosa** q̄ hoc exemplo doce-
 mur q̄ peregrini nō sunt solū ad
 hospicium vocandi: sed etiā tra-
 hendi // **Secundo** debet hospitali-
 tas habere securitatem sine tur-
 bacione. **Defendebant** enim an-
 tiquitus homines hospites suos.
 sub periculo suo. sicut narratur

Lotto

in Pollicitato libro. 8. cap. 17. Vbi dicitur qd criminis incurerat notam quisquis p quinque dies hosti & peregrino humanitatis hospiciū denegabat. Ob equitatem enim hospitibus exhibendam hostis antiquitus dicebatur: quē nūc dicimus peregrinū. Dicitur enim hostis ab hostire quod ē equare sicut Papiā Cui quicumq; fuerat ihu man⁹ de iure antiquo iniqu⁹ erat Quicumq; vero fuisset eis human⁹ & pius: equ⁹ & iustus censebatur. Exemplum de Loth Gen. 19. Qui pro hospitibus defendendis filias suas obtulit. **Todomitis**: qd uis ex perturbatione animi: nō sano tamē vsus consilio hoc dixisset. Vñ nec in hoc ē imitandus quia non sunt faciēda mala vt eueniant bona. Hoc tamē idō dicit qd mos erat fidelium hostes id ē hospites suos ab omni iniuria defendere. sicut Agt in historijs suis dicit. **Tercio** debet hospitalitas habere saturitatem sine diminutione: vt omnia necessaria hospiti ministrentur. Vñ cum leuita dixisset sem **Judicum. 19.** Nulla re indigem⁹ nisi hospicio. Respondit senex **Galonita. Ego** suz: prebebo omnia q̄ necessaria sunt tibi: tantum q̄so: in platea ne maneat. Exemplum etiam ad hoc in sumamite habemus e. **Regum. 5.** Que dixit viro suo **Amiaduti** qd vir dei factus ē iste qui transit per nos frequēter. **Faciamus** ergo illi cenaculum paruum. & ponamus in eo lectulum & mēsam & sellam & canelabrum: vt cum venerit ad nos maneat ibi. **Istud** ē contra non

illos: qui seruiūt hospitibus falsis pulchris verbis tantum. & de peiori potu quē habent in domo ppinant illis. **Quarto** hospitalitas debet habere pietatem sine negotia cōne: vt pro diuino amore: nō pro nūmo vel lucro hospes admittatur. tales enim receperūt mercedem suam ad **Hebre. 14.** Caritas fraternitatis maneat in vobis. & hospitalitatem nolite obliuisci. **Contra** qui recipit q̄tuor in se seruet: scilicet vt sit cōtētus p acceptationē: sit hospiti gratus p gratiarū actionē: caueat in domo dominationē: nec nimis vix amicu p frequentationē. **Primo** sit cōtētus p acceptationē & gratanter accipiat q̄ spontanee conferuntur. Hanc caritatem xp̄us docuit discipulos suos **Luc. 10.** In eadez domo manete edentes & bibentes q̄ apud illos sūt. Vñ dicit quidā metricē. **Cū** tibi p̄bem⁹ leto vultu qd hēm⁹. **Qd** tibi sit gratis accipe sitq; satis. Vñ recitat **Sen. qd** Societ⁹ cū hospites suos satis tenui cena suscipere parat. & ait ei hoc i pperaret. rñdit. **Si** boni sint eq̄nimitē ferent: si mali turbabunt. **Secundo** sit hospiti suo gratus. sicut narrat **Dares frigijs** de bello troiano qd **Thelph** impediuūt sociū suū **Achillē**: ne regē **Teucter** occideret: memor qd cū patre suo **Hercule** oliz apud **Teucratē** hospitalitus fuisset. **Itē** **Sen. libro 5.** de bñficijs narrat qd miles inqtus hospiti stigmatib⁹ insignit. **Quere** supra in ca. 16 in fine. **In** libro ecclesiasticę historie narrat qd cū **Gregorius** ep̄s vigenite t̄pis & p̄elle

angustia in alpiibus in sanu apol-
 limis diuertisset a sacerdote licet p-
 phano officiosissime est receptus
 Post cuius digressum accessit sac-
 dos ex more poscere consulta et rursus
 Sed nulla responsio veniebat. **T**e-
 iterum et iterum sacerdos victimas e-
 petit: nichilominus semper silentium
 permanebat. Cuius sacerdos stu-
 pore estuaretur: in somnis demum as-
 sistens dixit se nichil posse. Per-
 tanti causam ait Per aduentum
Gregorii esse expulsus. et cum per-
 quiret sacerdos quid tunc reme-
 dii daretur. **A**it Non aliter sibi in-
 gredi licere nisi grego. admitteret
Rubus auditis sacerdos secutus
 est beatum **G**regorium: ad eumque
 perueniens rem parit ex ordine
 humanitatis sue et hospitalitatis e-
 um admonuit: querelam expulsi-
 numinis exposuit: adeptam facul-
 tatem sui questus deplorat: ac red-
 di sibi omnia ad pristinum statum
 deposit. **S**cripsit **G**regori⁹ episto-
 lam in hec verba dicens **G**regori-
 us apollini. **P**ermitto te redire ad
 locum tuum et agere que consuevis-
 ti. Quia cum sacerdos posuisset iux-
 ta simulachrum: affuit demon: res-
 ponsa posceti. **Q**uod iste admirans
 et dicens penes se quod **G**regori⁹ ma-
 ior erat isto. **C**lausis ianuis **P**ha-
 ni adijt **G**regorium: et prostravit se
 ad pedes eius rogans ut illi se deo
 offerat cuius virtute **G**regorius
 dñs gentium imperabat. **Q**ui cum
 inisset cathecuminus factus est
 ab ipso et postea baptismum con-
 secutus intantum vite merito ac fi-
 dei virtute profecit ut ipse beato **g**re-
 gorio in episcopatu successit. **L**au-

danda est et ergo hospitalitas face-
 donis infidelis. veneranda sanctitas
 pontificis mirifica et pietas saluato-
 ris sacerdotem iustificantis comen-
 danda. **T**ercio caueat hospes ni-
 miam dominationem in domo vel
 familia sui hospitis quin immo do-
 mino domus obtemperare studeat
 diligenter. **E**st enim nimis rephren-
 sibile si ordinatione domini domus
 hospes presumeret reprobare: cum
 teneatur omnia obseruare que do-
 minus domus ordinauerit. **J**uxta
 illud metricum. **C**um facis ingres-
 sum studeas sic esse modestus. **V**e-
 post decessum de te sit rumor: honestus
Quarto caueat nimiam fre-
 quentationem. **J**uxta illud **P**rou-
 biorum vicesimo quinto. **S**ubtra-
 he pedes de domo proximi tui: ne for-
 te faciat te oderit te. **E**t eodem mo-
 do propter eandem causam caueat
 magna mora cum hospite suo contra-
 hebenda propter familiaritatem nimiam: pro qua
 in ipso contemptum facilius cadere possit. **S**e-
 cundo considerandum est quod hospitalitatis que-
 tuos sunt emolumenta. **N**am primo
 disponit ad dei cognitionem: con-
 fert temporalium multiplicationem:
 excludit diuinam vltionem a me-
 ritur dei et angelorum susceptionem
De primo exemplum **L**uce ultimo
 de duobus discipulis qui cognoue-
 runt deum in fractione panis. **S**ic
 nonnumquam diuina cognitio alicui
 infunditur occasione viri sancti in
 hospicio suscepti. **D**e secundo patet
Regum tricesimo septimo de
 vidua que **V**eliam suscepit hospi-
 cio suo cui farinula non defecit nec
 lechitus olei minutus est. **D**e ter-
 cio patet ut habetur **I**osue septimo.

Sola Raab meretricis uiuat eo q̄
 exploratores hospicio recepit.
 De 2. Math. 10. Qui uos recipit :
 me recipit. et ad Deb. 13. Hospita-
 litatem nolite obliuisci. Per hanc
 em̄ quidam placuerunt angelis
 hospicio receptis. sicut Abraham
Gen. 19. Fertur q̄ quidam sena-
 tor: sibi castrum construxit pulch-
 rimum sup̄ cuius ianuam sic metri-
 ce scripsit. Decretum datur: ne dor-
 miat aut epuletur. Die gens vil-
lana s̄ achilles plato dyana. In-
 tendens p̄ hoc ordinare q̄ nullus
 ad illud castrum ad hospiciū vel
 prandium reciperetur nisi eēt mi-
 les vel p̄s aut domina nobilis.
 Cui x̄ps appaerit in sompnis et a-
 it. Me a meos a castro tuo conais
excludere p̄pter quod a te a castro
meo quod celum est debeo iuste
priuare Cum igitur senator iudicialē
 eēt accepturus sententiam in t̄po
 fuit se supplicans mater dei. et ob-
 tinuit senatori uite sue plonq̄
 nem et precepit sibi q̄ uersibus il-
 lis sic dictatis deletis et hospitali-
 tati deuote se daret et dixit sibi sic.
Muta decretu: sanctorū suscipe ce-
tum Rudum martinū iacobū la-
zarū pegrinum Lectio. 21.

In se em̄ elemēta dū conū-
 tūtur: sicut in organo quā-
 tatis sonū imutatur et om-
 nia suū natiū custodiūt. Unde es-
 timari ex ipso certo vsu potest. A-
grestia enim in aq̄tica conūtebā-
tur et quecumq̄ erant natantia i-
terra transibāt Ignis i aqua va-
lebat sup̄ratutem suam et aqua
extinguētis nature obliuiscēbat
flāme cōtrario corrupibiliū ani-

maliū nō repauerūt carnes cōā-
bulantium nec dissoluebāt illa;
q̄ facile dissoluebatur. sicut glaci-
es bonā escam. Reprobata cru-
delitate in hospitib⁹ egyptioꝝ et o-
stenso q̄ digne p̄ illa inhumani-
tate fuerunt p̄cissi tenebrarū ce-
citare In ista p̄te redit auctor sal-
 abrupte tractando de diuina pote-
 state in operādo mirabilia p̄ filijs
 israel in transitu maris rubri et
 in itinere p̄ desertum. Dixit em̄ su-
per⁹ in isto capitulo q̄ omnis cre-
atura reflectebat se quodam mō
applicato cursu nature ad obediē-
dum diuine uoluntati circa gub-
nationem electoꝝ suoz: illam eā-
dem cōduisionem p̄tractat in lec-
tione hodierna Et tra hoc duo
 facit: quia primo dēdarat obediē-
 tiam creature tam in elementis q̄
 in elementatis in generali. Secū-
do applicat obediētiam illam ad
res gestas in speciali. ibi Ignis in
aqua ualebat. Circa primum
 duo facit: quia primo ostendit
 q̄ licet elementa tunc recesserunt
 deo iubente a nature sue consue-
 tudine: non tamen recesserunt ab
 armonice dispositionis habitudi-
 ne. Secundo dēdarat quomodo a-
nimalia inter se quadam noua
uicissitudine suas p̄prietates cō-
municauerunt. ibi Agrestia enim;
Dicit igitur primo sic: q̄ sicut organi-
factor in quocumq̄ instrumento
musico efficit armoniam ex di-
sa tentione et moderatōne corda-
rum in p̄ sciam artis sue et pro libi-
to uoluntatis sue facit eandē cor-
dam: modo reddere acutum sonū
modo grauem. et tamen semper
 p. 4.

seruat bonā armonia a consonā
 tia delectabilis in operatione sua
Eodem modo deus vtitur pro volū
 tate sua elementis a ceteris creatu
 ris ad beneficia electorum; a suppli
 cia reproborum; pro libito volunta
 tis sue. a tamen hoc nō obstante
 consonātia armoniaca que est in
 elementa nō dissoluitur. Dicit er
 go p similitudinem. **D**um elemē
 ta in se cōuertuntur id est dum ele
 menta suas v̄tutes mutant vel in
 terminant. sicut in organo quocū
 q; musicali q̄litas soni p palage
 v̄q̄litas soni imutat p voluntate
 organisatis. a oīa elemēta suū so
 ni custodiūt quo ad vniūsalē
 modulacōem: ita q; sicut nō tolli
 tur melodia p mutacōem sonorum
 in diuersis cordis instrumentis. **I**
 ta nec in elemētis tollit eorum por
 tio a armonia ppter imābiles ope
 ratios quas deus facit p ea. **N**ō
 em̄ deus cōdidit creaturā sibi con
 trariā: s; sue voluntati cōsentane
 am. **V**nde de quo facto estimari
 ex ipso certo vsu potest qd nō ex
 cōsuetō vsu natūe: s; ex voluntate
 cōdiditoris ista fiebant. sicut in spe
 ciali statim declarat. **A**grestia em̄
 a homines a alia animalia i aqua
 tica cōuertebantur id est ad mo
 dū pisciū aquaticorum in fundo ma
 ris ambulabant. a quicūq; erāt
 natantia vt rane in terra transi
 bant. hoc quantum ad animalia
Quātum vero ad elementa: ignis
 in aqua valebat supra v̄tutem su
 am id est ignis mixtus cum gran
 dine de celo veniebat: nec ignis
 aquā: nec aqua ignem impedibat
Exodi nono. **V**ñ subdit. Et aqua

extinguētis natūte obliuiscēba
 tur id est nō extinguebat ignem
 cum quo de celo veniebat. sicut ex
 positum est capitulo. 16. **C**onseqn
 ter subdit effectus mirābiles diui
 ne gubernationis in speciali quā
 tum ad elemēta. **V**bi sciendū
 q; flāma siue ignis duplicem ha
 bet virtutem in duplici materia.
Nam flāma naturaliter comburē
 sicum a dissoluit humidum cō
 gelatum sicut in glacie. **S**ed fuit
 mirabile q; flāma deo volente eci
 am passiuus approximata neutrum
 horum fecit. **V**nde subdit **F**lāme
 ecōtrario: contra natūam suam
 nō reauerunt carnes inflamabi
 les corruptibilem animalium; co
 ambulantium per desertum. a po
 test intelligi de serpentibus igni
 tis quorum corpora nō fuerunt con
 sumpta per flammā in eis conten
 tam. **V**el de hominibus qui p ser
 pentes nō ledebantur postq; ser
 pentem eneam insperissent. **V**el
 de animalibus. vel de iumentis
 que nō ledebantur p illos serpen
 tes ignitos. **N**ec flāme dissolue
 bant illam bonam escam scilicet
 mānā que cum facile dissolueba
 tur sicut glacies ad calorem ignis
 sicut supra dictum est capitulo. 16.
Sed dubiū est de eo qd supri
 us dixit: q; que cuiq; erant natan
 tia in terra transibāt. **V**niūsaliter
 em̄ loquitur. a tamen nō legitur
 q; pisces in terra transibāt. **D**icē
 dum: q; pisces erāt mortui **E**xo. 17.
Pisces qui erāt in flumīe mortui
 sunt a p piscibus emittant flumīe
 ranas. **V**nde nō erāt alia tūc natā
 tia nisi rane. **Lectio. 212**

In omnibus enim magnificasti populum tuum domine a honorasti a non desperisti in omni tempore a in omni loco assistens eis. Postquam auctor huius libri a capitulo decimo inclusive iustam ostendit tam circa bonos quam circa malos gubernationem. In hac finali clausula exurgit auctor in gratiarum actionem pro beneficiis iustis a magnis ostensis populo hebreorum. Regratiatur autem de tribus magnis beneficiis: viz de inimicorum subiectione: de miraculorum pro eius ostensione de in deficientie sue bonivoluntatis continuatione. Quatum ad primum dicit sic. In omnibus enim magnificasti. Magnificasti specialiter in hostium destructione a eorum liberatione. Per hoc enim factus est israel magnus in terra quam populos vicerunt. a eorum terras possederunt. It. 4. Magnificasti sunt a ditati: in cretati sunt a impinguati. a honorificasti in miraculorum ostensione. Hoc enim mirabiliter cesset ad honorem populi illius quam deus per eis tanta miracula fecit sicut supra patuit de plagis egiptiacis. sicut etiam patuit de statione solis tempore Josue a etiam de eiusdem regressu tempore ezechie. Et de multis alijs propter quam populus dei honorabilis videbatur: ut in Psalmo Honorabile nomen eorum coram illo a. Et sequitur diuine affectionis in sublimando populum in deficientes continuatione a quantum ad tempus a quantum ad locum. Unde dicit Non desperisti eos: videlicet contemnendo: etiam cum tibi peccassent. licet eos demerere flagel-

laueris. tamen eris assistens illis in omni tempore: etiam in tempore tribulationis sicut in Psalmo Clamauerunt ad dominum cum tribularentur a de ne. e. li. e. Et in omni loco Ad. 11. Non enim longe est ab unoquoque nostrum. In ipso enim vivimus: mouemur a sumus. **C**irca illam clausulam Magnificasti populum tuum domine. Notandum est quod quatuor genera peccatorum magnificant seipsum. a quadrupliciter deus magnificat suos electos. Magnificant enim seipsum quadrupliciter homines in hac vita: videlicet iactatores proprii: filii dolosi: perquisitores pecunie: a peccatores monstruosi. Primo magnificant semetipsos iactatores proprii. Hi sunt qui sibi merito attribuunt gratias quas non habent: a quas habent non extollunt. hi sunt qui sibi commedatores inducunt ut de eis talia divulget quia in ore proprio credibile a forte non essent: hi sunt qui spreto testimonio proprie conscientie viuunt confidentes in amicis de sola excellentia laudis alienae. Iactantia non est vicium laudis humane. sicut dicit Augustinus. 12. de ci. di. c. 8. si est vicium ad seipsum amantis laudem humanam: spreto testimonio proprie conscientie. Tales sunt nonnulli milites a armigeri qui strenua facta de ipsis fingunt ut attribuant sibi metipsis quam per alios gesta fuerunt. Tales etiam sunt nonnulli pseudo philosophi qui sibi arrogat a attribuunt laudes aliorum questionibus tractant a opulentes studiosorum quas vix intelligunt in quibus non habent proprium nisi quod per se dicuntur etiam quam fuerat ab autoribus opulenta quam fuit

ille **F**identius quem lepide deridet.
Marcialis coquo epigramatu; li-
 bro pmo. **I**ste **F**idena? libros q̄s
 Marcialis ediderat dum recētes
 erant subripuit a discipulis suis
 legit. a tamē eos pfecte nō intelle-
 rit. **R**eprehēdens ḡ eum sup hoc
 Marcialis sic scribit. **R**uē rectas
 meus esto **F**identine libelli? **S**ed
 male dum rectas incipit eē tuus
In istud quod maioratur p rae-
 factionem a illud quod maioratē
 p augmentacōnem differentia ē
 quia illud quod rarefit acquirit
 maiorem quātitatem a occupat
 maiorem locum q̄ pri⁹. a tamen
 nō plus est in sb̄na de raro q̄ fuit
 in denso pri⁹. sicut patet. **P**hisi-
 coꝝ ea. de vacuo. **S**ed illud quod
 realiter augmentatur crescit tam
 in sb̄na q̄ in quātitate a maiorez
 locum tenet a plus habet de sb̄na
 q̄ pri⁹ habuit. sicut patet. z. de ai-
 ma a pmo de generatione a coꝝ
 ruptione. **E**t isto modo moāliter
 est de istis ambiciohis scolarib⁹
 qui p solas cōmendacōnes locū
 rum nomen derici sibi querunt.
 a acquirūt statim a locum maio-
 rem p mendosas iactācias licet in-
 digne. **D**e pfectione tamen scien-
 tie nō plus habēt q̄ pri⁹. **A**lter at
 est de addiscētib⁹ solide a de hīs
 qui iactācie vitium phorescunt.
Dij enim sicut crescunt in honore
 a status sublimacōne: ita crescūt
 in valore a scientie augmentacōe
Tales e igo iactatores male mag-
 nificant semetipsos. **I**psi emz sūt
 qui magis amāt: vocari rabbi q̄
 esse: magis amant apparere sapi-
 entes q̄ esse. **A**māt honores: sin-

gūt labores appetūt fastigiū a
 nesciūt fundamentū. De quib⁹
 dicit **M**at. 13. Dilatant philacte-
 ria sua a magnificāt simbrias aē
Et p istis rogādum est cum **P**s.
 Disperdat domin⁹ v̄niuersa labia
 dolosa: linguā magniloquā. **R**ui
 dixerunt linguā nr̄az magnifica-
 bim⁹. a iterum **V**e nō apponat se
 homo vltra magnificare sup t̄raz
Secundo se magnificāt viciose
 simulatores dolosi: vt sunt adula-
 tores qui magnificāt alios vt eō-
 uerso magnificant eos. **N**am per
 hoc q̄ alijs adulantes: eos mag-
 nificant ab eis e contra magnifi-
 cari sperant. **V**nde iactatores a a-
 dulatores semper sunt amici. **E**st
 enim adulator quasi spectaculum
 superbi. **S**enes quoz oculi incipi-
 unt caligari habent instrumentū
 quoddam quod vocatur spectacu-
 lum siue terillus: quod tenēt inf-
 oculum a litteram quā volunt le-
 gere a tunc statim littera que est
 in se valde gracilis appaēt grossa
 ppter densitatem lapidis transpa-
 rentis que ē in illo instrumento
 p cuius medium transiit littera
 ad oculū: hoc ē multiplicat speci-
 em suā. **I**sto mō contingit aliqui q̄
 hō qui parū ē a humilis parū re-
 putat de seipso: sed si accedit vn⁹
 adulator attribuit sibi grās a v̄-
 tutes mirabiles quarū forsan nul-
 lā hz a si aliquā habeat: illā me-
 dacter extēdit a āpliat. a statim
 paup qui de se nichil estimabat
 incipit qualis nō est reputare. si-
 cut dicit **S**eneca in epistola secū-
 da. **I**ncredibile est q̄ magnos vi-
 ros dulcedo abducatur ostētionis

Et alanus de planctu statite dicit
 sic **P**rimo di pestilentia percuntur
 principū laterales **D**alam canes
Adulacōis artifices **F**abri laudis
Figuli falsitatis. **H**ij sūt q magni
 loq̄ omendacōis tuba i diuitū aui
 b^o charisāt. **Q**ui mellite adula
 onis fauos foris emittūt: qui vt e
 mūgāt munera caput diuitis ole
 o adulaōis vngūt. **P**relatorū au
 ribus puluina laudū subijciūt
 qui ab eorum palliis: aut ficticiū
 puluerem excutiūt **A**ut vestez so
 phistice depulmāt ipsumen **E**t infra
Adulatores: a voluntate vultū: ab
 aio verbū: a mente linguā: ab intel
 lectu loquelaz. **A**mple dissensiois
 intervallo dissilant: plerūq̄ exteri
 us placabilē applaudendo collau
 dunt quos interius cōtradictoria
 deisione defraudāt: foris vultu ap
 plaudunt virgineo: intus scopi
 onis pungunt aculeo: foris melli
 tos cōpluūt imbres adulaōnis:
 intus de tractionis euomūt tempel
 tates. **P**ec ille. **C**ontra istos magfi
 ratores dicit **Eccl. 10. 6.** **E**la diuitum
 hōratorū a pauperū timor dñi est.
Noli despiciere hominē iustū paupe
 rem a noli magnificare vicū diuitez
 pōrem. **T**ercio viciosi se magfi
 cāt p̄quisitores pecuniosi qui di
 latant hōrea sua pecora a armēta
 a familiā mltiplicāt a supuauas
 habitacōes edificāt. **S**ic magnifi
 cat⁹ fuit **N**abal de quo **p̄ri. 24.**
Homo ille magnus nimis erat di
 ues a durus: pessimus a malicios⁹
Talis aliquādo fuit **S**alomon qui
 dicebat **M**agnificabo opera mea:
 edificauimichi domos a plantauim
 vineas i feḡ octos a pomeria a cō

seul in eis dñi genēris ai hōres.
Eccl. 2. De ista magnitudine excu
 sat se **P̄s.** **N**eq̄ inq̄t ambulauim
 magnis. **Q**uarto viciose se magfi
 cāt peccatores monstruosi **N**atura
 licet enim quando in aliquo indiuid
 duo magnitudo nimia reperitur. a
 quando i vno indiuiduo diuerse spe
 cies conuertunt: dicitur monstruz
 in natura. vt si vnum indiuiduū
 esset in parte porcus a i parte bos
 merito diceretur monstrum. **E**t q̄
 to species ille magis distarent fm
 perfectionem nature: tantomagis
 vno nature eorum mirabilis appa
 reret. **V**nde turpius monstrum es
 set compositum ex boue a homine:
 q̄ composituz ex boue a asino. **M**o
 raliter **P**eccatores dicuntur multi
 pliter monstruosi. quia vel excelsi
 uia magnitudine vnus peccati
 vel ex aggregatione magnorum
 a grauium peccatorum scdm speci
 em distinctorum immo quasi con
 trariorum. **S**unt enim quedam vi
 cia que q̄uis non sunt contraria
 proprienum tamen vt cōmunis
 ad diminutionem alterius augē
 tur. **S**icut superbia a luxuria non
 sunt vicia contraria quia non sūt
 eiusdem generis cū naturaliter
 luxuria habet ex sua feditate corū
 pere superbiā. **V**nde persone ml
 tum dace lubricitati inueniuntur
 communiter sociales a non mul
 tum supbi. **S**imiliter superbia cor
 rumpit luxuriā ex sui nobilitate
Sunt enim nonnulli ex indignati
 one superbie: luxule feditate: detes
 tantes. **S**i igitur aliquis inueniat^r
 q̄ ex vna pte sit lubricissim⁹ a imū
 dissim⁹ a ex alia pte supbissim⁹

B

H²

talis debet monstruosus reputari
ut pote qui est homo per naturam
non per superbiam et taurus per luxu-
riam. Et talis assimilatur Amotan-
ro filio Phasiplex uxoris Moysi:
que ipsa de Tauro concepit mari-
to mortem in bello et iste monstrosus
fuit semibos et semihominis. Unde
propter verecundiam sui generis exco-
gitavit Dedalus labyrinthum in
quo minotaurus vitam finivit. Talia
etiam monstra modernis temporibus
occidunt. Eodem modo monstruosus
peccator occidi debet civiles
ut viz vita civili privetur vel in la-
binto perpetuo conferuet. De tali
turpiter magnificato dicit dominus per
prophetam ysa. 40. Visitabo super fructum
magnifici cordis regis assuet.
Assuet interpretatur arguens vel con-
vincens et talis arguit vel vincit
tur a seipso et Ther. 2. Arguet te
malicia tua et increpabit te. Secun-
do nota quod deus magnificat homi-
nem multipliciter viz: Produciendo
curiose: redimendo copiose: iustifi-
cando gratiose et beatificando glo-
riose. Primo: productio hominis
ostendit hominem magnum esse apud
deum. Cum quadam enim curio-
sitate productus videtur quando dixit
deus Faciamus hominem ad ima-
ginem et similitudinem nostram.
Gen. 1. Job. 4. Quid est homo quia
magnificas eum? et Secundo mag-
nificat hominem: redemptio copio-
sa: ut merito christus dicere possit d.
18. 1. Regum. 26. Magnificata est ho-
die anima tua in oculis meis. Ter-
tio magnificat deus hominem ius-
tificando gratiose. Arguit ei mag-
num precium hominis quod deus non

vult eum perdere: etiam si sit dignus
prodi. Ad Rom. 8. Quos autem iustifi-
cavit illos et magnificavit et. Re-
cto magnificat hominem premia-
do gloriose: dando homini semet-
ipsum Primi Regum. 26. Magnificet
anima mea in oculis domini et libe-
ret me de omni angustia: quod
nobis concedat qui sine fine vivit
et regnat. **AME.**

**Explicit postilla fratris Roberti
de Exeter super libro sapientie.**

Omnis meditabilis sa-
pientiam Psalmo. 36.
Omnis sapientia siue
humana ad invicem
siue divinitus inspirata tam in doc-
tore quam in auditore abilitatem re-
quirit ydoneam iuxta ipsius scientie
qualitatem. Nullus enim quantumcum-
que doctus naturali ingenio nisi abili-
tetur proficiet ad quantumcumque faculta-
tem. Hinc est quod pueri ad mathe-
maticam et ad logicam: adolescen-
tes ad philosophiam: senes vel iam pue-
ri ad ethicam aptiores creduntur.
Et hoc est quod dicit Aristoteles primo Ethicorum ca. 3 ubi docet quod juvenis
non est prius auditor. Politice et
6 Ethicorum ca. 6 dicit quod aliquis po-
test esse mathematicus dum est
puer et nullus potest esse philosophus
vel sapiens dum est puer. Quan-
to igitur facultas aliqua dignior